

## 26. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2019. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: **8. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova \_\_\_\_ / 70

Potpis članova povjerenstva

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

Mjesto i nadnevak: **Trogir, 9. svibnja 2019.**

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**PAŽLJIVO PROČITAJ TEKST I DOPUNI REČENICE U PRVA DVA ZADATKA.**

*Jedan od najljepših načina za razgledati sjeverozapadni dio najduže hrvatske planine jest šetnja oko 57 km dugom planinarskom stazom koja je izgrađena 1930-ih godina tehnikom suhozida. Staza nema velikih uspona pa je popularna i među onima koji se ne bave planinarenjem. Sa staze je moguće skrenuti prema strogom rezervatu koji obuhvaća i našu najdublju jamu. Međutim, zakon onemogućuje posjet tom zaštićenom području bez dozvole. Ukoliko se stazom kreće od sjevera ka jugu, ona završava kod prijevoja čija je nadmorska visina 928 m, a nalazi se na cesti Gospić – Karlobag. Osim razgleda najljepših dijelova najduže hrvatske planine, plan puta ovoga izleta obuhvaća još tri odredišta. Na putu prema administrativnom središtu Like nalazi se rodno mjesto znanstvenika Nikole Tesle, a sjevernije je Utočište za mlade medvjede. Veliki broj mladih iz cijeloga svijeta volontira u spomenutom utočištu. Izlet završava kod tvrđave Nehaj.*

**3**  1. Ime planinarske staze opisane u tekstu je \_\_\_\_\_ staza, a ime spomenutog strogog rezervata je \_\_\_\_\_. Ime prijevoja na kojem planinarska staza završava je \_\_\_\_\_.

**3**  2. Ime rodnog mjesta Nikole Tesle je \_\_\_\_\_, a utočište za mlade medvjede nalazi se u naselju čije je ime \_\_\_\_\_. Ime grada u kojem se nalazi tvrđava Nehaj je \_\_\_\_\_.

**U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN POJAM U SREDNJEM I JEDAN POJAM U DESNOM STUPCU NE MOGU SE POVEZATI.**

**3**  3. Poveži prijevoje i gradove s povijesnim cestama na čijim se trasama nalaze.

_____ Jozefina	A) Banska vrata	1) Karlovac – Bakar
_____ Lujzijana	B) Delnička vrata	2) Karlovac – Rijeka
_____ Rudolfina	C) Prezid	3) Karlovac – Senj
	D) Vratnik	4) Ogulin – Novi Vinodolski

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

**2**  4. Koje se od navedenih rijeka barem dijelom toka nalaze na granici Hrvatske s Bosnom i Hercegovinom?

a) Čabranka      b) Glina      c) Korana      d) Kupa      e) Mrežnica

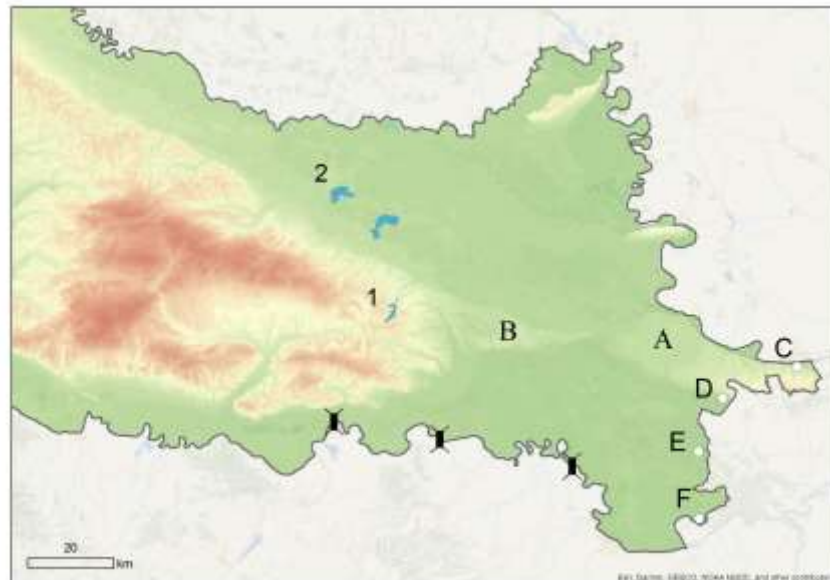
**2**  5. Koji od navedenih naroda nisu nacionalne manjine prema Ustavu Republike Hrvatske?

a) Grci      b) Rumunji      c) Tatari      d) Turci      e) Vlasi

**SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE  
KARTE ISTOČNE HRVATSKE.**

**3**  **6.** Ime umjetnog jezera označenog brojem 1 je \_\_\_\_\_, a nastalo je pregradnjom toka rijeke čije je ime \_\_\_\_\_. Ime ribnjaka označenog brojem 2 je \_\_\_\_\_.

**2**  **7.** Ime mosta na koridoru Vc koji je u izgradnji te je tijekom veljače 2019. godine spojen na sredini je \_\_\_\_\_. Na karti zaokruži kartografski znak koji predstavlja točnu lokaciju navedenog mosta. Dva znaka su višak. Ime naselja na koridoru Vc u kojem se nalazi stolna katedrala nadbiskupije je \_\_\_\_\_.



**2**  **8.** Ime reljefne uzvisine koja se većim dijelom nalazi u Srbiji, a samo najzapadniji obronci se stapaju s prapornom (lesnom) zaravni označenom na karti slovom A je \_\_\_\_\_. Ime grada smještenog na mjestu gdje su praporne (lesne) zaravni označene na karti slovima A i B najbliže je \_\_\_\_\_.

**2**  **9.** Ime posljednjeg naselja na istoku Hrvatske prema kojem vodi izlaz s autoceste A3 je \_\_\_\_\_, a na karti je označeno slovom \_\_\_\_\_. Ime naselja u kojem se nalazi granični željeznički kolodvor na pruzi Zagreb – Beograd je \_\_\_\_\_, a na karti je označeno slovom \_\_\_\_\_.

**U SLJEDEĆEM ZADATKU POREDAJ ODGOVORE UPISIVANJEM BROJEVA OD 1 DO 4  
NA CRTE ISPRED POJMOVA.**

**1**  **10.** Poredaj naselja koja se nalaze na otoku Krku od sjevera prema jugu, tako da na crtu ispred najsjevernijeg upišeš broj 1, a ispred najjužnijeg broj 4.

\_\_\_ Baška                      \_\_\_ Krk                      \_\_\_ Malinska                      \_\_\_ Njivice

**U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.**

**3**  **11.** Poveži županiju s rijekom koja barem dijelom protječe kroz nju.

- |              |                                    |
|--------------|------------------------------------|
| ___ Karašica | A) Brodsko-posavska županija       |
| ___ Orljava  | B) Koprivničko-križevačka županija |
| ___ Spačva   | C) Sisačko-moslavačka županija     |
|              | D) Virovitičko-podravska županija  |
|              | E) Vukovarsko-srijemska županija   |

**3**  **12.** Poveži osobu s fotografije s institucijom kojoj je na čelu početkom 2019. godine.

- \_\_\_ Europska komisija  
\_\_\_ Europsko vijeće  
\_\_\_ Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH

A)



B)



C)



D)



E)



**U SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA DOPUNI REČENICE.**

**3**  **13.** Autor teksta himne Republike Hrvatske je \_\_\_\_\_ (*upiši ime i prezime*), a tekst je nastao u \_\_\_\_\_ stoljeću (*upiši stoljeće*). Ime naselja u kojem je podignut spomenik hrvatskoj himni je \_\_\_\_\_.

**1**  **14.** Naziv geološke ere tijekom koje su oblikovane riječne terase uz Savu je \_\_\_\_\_.

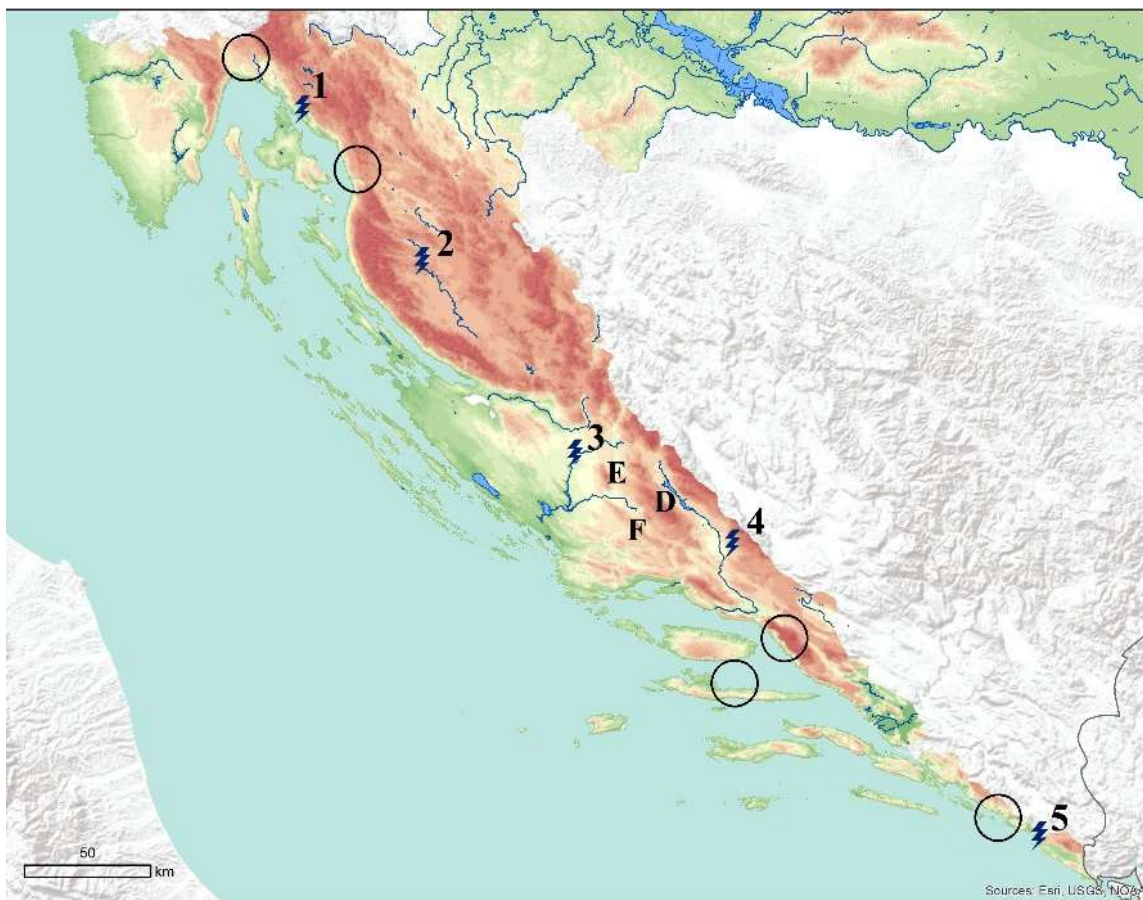
**2**  **15.** Imena velikih litosfernih ploča čijim su podvlačenjem izdignuti Dinaridi su \_\_\_\_\_ i \_\_\_\_\_.

**1**  **16.** Viši degradacijski stupanj mediteranske šume koji slijedi nakon makije naziva se \_\_\_\_\_.

**3**  **17.** Ime park-šume koja je pogođena najezdom potkornjaka te su početkom 2019. godine počeli radovi na uklanjanju bolesnih stabala je \_\_\_\_\_. Na području navedene park-šume prevladava mediteranska drvena vrsta čiji je naziv \_\_\_\_\_. Ime grada u kojem se ta park-šuma nalazi je \_\_\_\_\_.

- 1 18. Značajan onečišćivač Jadranskog mora je voda koju brodovi koriste za održavanje stabilnosti i ravnoteže te ju ispuštaju u otvoreno more, a naziv za takvu vodu je \_\_\_\_\_.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA HRVATSKE.**



- 3 19. Na crte iza slova upiši imena reljefnih uzvisina.

D \_\_\_\_\_ E \_\_\_\_\_ F \_\_\_\_\_

- 3 20. U odgovarajuće kružice na karti upiši slova pripadajuće nematerijalne baštine s popisa UNESCO-a. Dva kružića su višak.

A – festa svetog Vlaha                      B – procesija Za križen                      C – zvončari

- 3 21. Na crtu ispred imena hidroelektrane upiši pripadajući broj s karte. Dva broja su višak.

\_\_\_ HE Miljacka                      \_\_\_ HE Orlovac                      \_\_\_ HE Sklope

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

- 1 22. U kojem se od navedenih nacionalnih parkova nalazi najviši vodopad u Hrvatskoj?  
a) NP Krka                      b) NP Paklenica                      c) NP Plitvička jezera                      d) NP Risnjak

- 1 23. Koja od navedenih županija ima najmanju gustoću naseljenosti prema popisu stanovništva 2011. godine?

a) Brodsko-posavska                      b) Koprivničko-križevačka  
c) Virovitičko-podravska                      d) Vukovarsko-srijemska

**1**  **24.** Turisti iz koje od navedenih država ostvaruju najveći broj noćenja u Hrvatskoj u posljednjih pet godina?

- a) Austrija                      b) Italija                      c) Njemačka                      d) Slovenija

**1**  **25.** S kojim je od navedenih gradova Dubrovnik povezan redovitom međunarodnom trajektnom linijom 2019. godine?

- a) Ancona                      b) Bari                      c) Pescara                      d) Rimini

**NA GEOGRAFSKOJ KARTI DIJELA JUŽNE DALMACIJE TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH NA KARTI I UPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A U ISTI RED U DRUGI STUPAC UPIŠI TOČNE POJMOVE.**

**3**  **26.**



NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

**U SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA DOPUNI REČENICE.**

**1**  **27.** Prva hidroelektrana u Hrvatskoj pokrenuta je 1895. godine na rijeci čije je ime \_\_\_\_\_.

**2**  **28.** Naselje smješteno na najvišoj nadmorskoj visini u Hrvatskoj nalazi se na planini čije je ime \_\_\_\_\_. Na istočnim padinama te planine nalaze se ostatci srednjovjekovne utvrde čije je ime \_\_\_\_\_, a u njoj su stolovali Frankopani.

2  29. Ime hrvatskog grada koji će 2020. godine biti Europska prijestolnica kulture je \_\_\_\_\_ . Ime države koja će u prvoj polovici te godine predsjedati Vijećem EU-a je \_\_\_\_\_ .

2  30. Naziv kulturne manifestacije (natjecanja) čiji je simbol prikazan na slici desno je \_\_\_\_\_ . Ime grada u kojem je 2019. godine održano navedeno natjecanje je \_\_\_\_\_ .



1  31. Naziv za srednjovjekovne nadgrobne spomenike na UNESCO-ovom Popisu svjetske baštine u Hrvatskoj i susjednim državama je \_\_\_\_\_ .

2  32. Planinar se kretao od kolibe do mosta 4 km pod azimutom  $0^\circ$ . Od toga je mjesta hodao sljedeća 4 km do crkve pod azimutom  $270^\circ$ . Do kolibe se vratio najkraćim putem. Pri povratku do kolibe kretao se pod azimutom \_\_\_\_\_. Površina koju je svojim putem omeđio iznosi \_\_\_\_\_ .

Prostor za računanje:

### SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE.

Tab. 1. Noćenja turista 2017. godine

1  33. Ime administrativnog grada ili općine pod rednim brojem 1 je \_\_\_\_\_ .

2  34. Ime administrativnog grada u kojem se nalazi apartmansko naselje Červar-Porat je \_\_\_\_\_ , a najbliže najmnogoljudnijem istarskom gradu nalazi se središte općine čije je ime \_\_\_\_\_ .

R. br.	Grad/općina	Broj noćenja (u tis.)
1.		3 886
2.	Rovinj	3 689
3.	Poreč	3 152
4.	Medulin	2 555
5.	Umag	2 343

1  35. Ako je u Medulinu 2017. godine zabilježeno 388 000 turističkih dolazaka, prosječan broj noćenja po turistu je \_\_\_\_\_ dana. (upiši broj dana zaokružen na jednu decimalu)

Prostor za računanje: